

MGMT

of Innovation and Technology

Nr. 3 Oktober 2019

**Ett aktuellt exempel
- Forskarskolan**

Ett aktuellt exempel - Forskarskolan

2018 började fyra industridoktorander sin forskarutbildning på Handelshögskolan i Stockholm, resultatet av en lång process som inleddes med ett möte mellan Scantias VD Henrik Henriksson och IMITs föreståndare Martin Sköld. Samtalet handlade om industrins ökade behov av ledning, styrning och organisering av digitalisering. Fler företag kontaktades och Ericsson ihop med Scania beslutade att en forskarskola med inriktning på 'Management of Digitalization' hade bäst förutsättningar att skapa interna företagsexperter inom områden där företagen såg kunskapsmässiga behov för framtiden.

Tre forskningsområden

Forskarskolan 'Management of digitalization', är inriktad på tre forskningsområden: (1) utmaningar med nya affärsmodeller, (2) ledning och kompetensutveckling för digital omvandling, och (3) ledning och organisering av förändrade omvärldsrelationer med leverantörer, kunder, konkurrenter och samarbetspartners. Tillsammans med företagen rekryterades fyra doktorander som handleds av professorer från Handelshögskolan i Stockholm, Chalmers tekniska högskola och Linköpings universitet, se fig. 1

Genomförande i praktiken

Forskarskolan planerades för att säkerställa ömsesidig maximal nytta för de medverkande företagen och akademien och för att undvika fallgropar. Från företagens synvinkel motiverades satsningen med att doktoranderna skulle utvecklas till företagsinterna experter inom områden där företagen såg behov av kunskap och påverkan i form av:

- Tillgång till akademisk kunskap som teorier, modeller och verktyg som direkt eller indirekt kan användas i doktorandens företagsmiljö
- Att vistas i en akademisk miljö som påverkar tankesätt och

utvecklar andra perspektiv än den mer praktiskt inriktade företagsmiljön

- Kurser i forskarutbildningen som en form av vidareutbildning
- Nära samarbete med ledande professorer, handledare och experter
- Utbyte med andra forskare och doktorander som vidgar nätverken

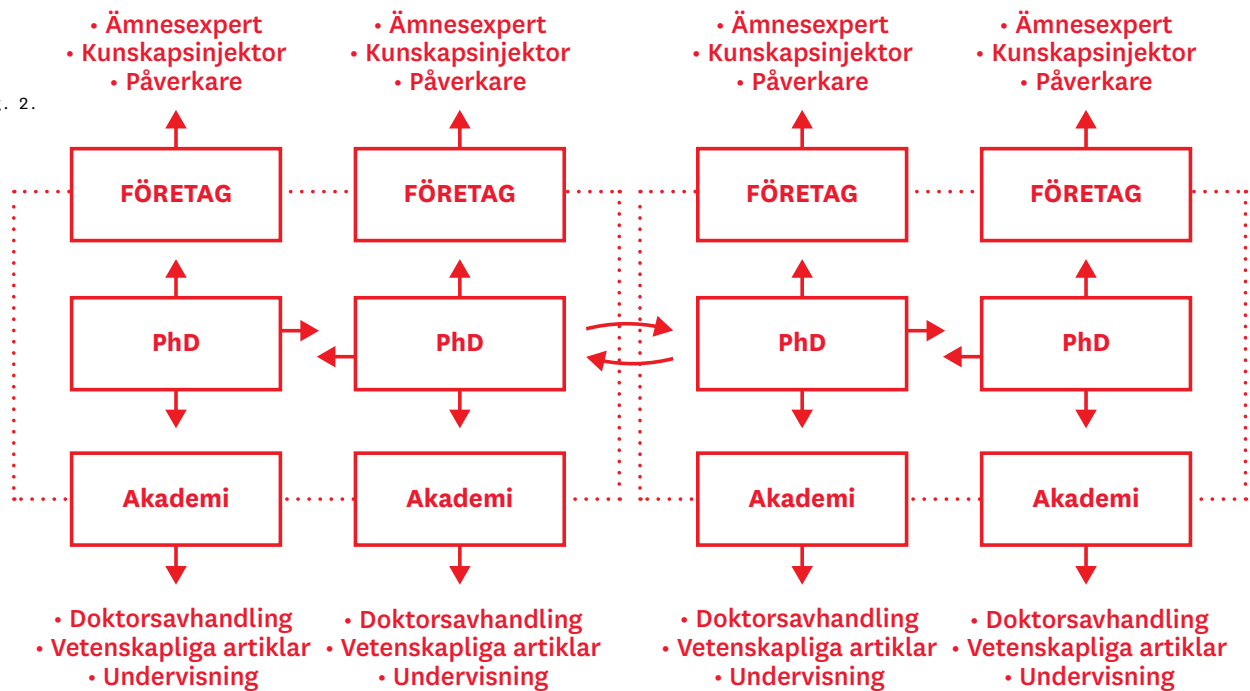
Forskarutbildning bedrivs på heltid samtidigt som varje doktorand har kvar sin anställning inom respektive företag. Därför har de setts som viktigt att arbetsgivaren i form av doktorandens närmaste chefer förstår och accepterar upplägget med att doktoranden verkar simultant i två miljöer. En balans som underlättats av några principer:

- Stark förankring med chefer inom företagen som i detalj förstår och värdesätter upplägget
- Tydlig arbetsdelning, t ex 4 dagar i akademien och 1 dag per vecka på företaget
- Regelbundna styrgruppsmöten med representanter från företagen och akademien
- Synliga leveranser i form av t ex företagsinterna workshops med vidareutbildnings-syfte.

Fig. 1.

DOKTORAND	Mathias Larsson Carlander , Business Concept Manager Connected Services and Solutions, Scania	Marie Bemler , Senior Engineer Intelligent Transport Systems, Scania	Mats Pettersson , Principal Researcher Business Models, Ericsson	Rebecka Cedering Ångstrom , Principal Researcher Consumer and Business Lab, Ericsson
ÄMNE	Digitala erbjudanden	Framtida transportsystem	Innovation av affärsmodeller	AI och organisering
HANDELDARE	Docent Martin Sköld , Professor Magnus Mähring , Handelshögskolan i Stockholm	Professor Karl Wennberg , Professor Sarah Jack , Linköpings universitet, Handelshögskolan i Stockholm	Professor Joakim Björkdahl , Professor Sarah Jack , Chalmers tekniska högskola, Handelshögskolan i Stockholm	Professor Martin Wallin , Professor Magnus Mähring , Chalmers tekniska högskola, Handels- högskolan i Stockholm

Fig. 2.

“På så sätt skapas en stark triad som borgar för vetenskaplig kvalitet och framdrift.”

Varje doktorand måste vara inskriven på en högskola, i det här fallet Handelshögskolan, för att kunna bedriva formell forskarutbildning. I utbildningen ingår högskolans obligatoriska kurser samt två delar valbara kurser som tillsammans motsvarar 1,5 års heltidsstudier. De valbara kurserna väljs med omsorg för att matcha varje doktorands särskilda behov, metoder och forskningsfrågor. Utöver detta bedrivs forskning ihop med en så kallad ”närhandledare”, dvs en disputerad forskare som är ämnesexpert och som på veckonivå kan lotsa genom allehanda val och samtal. Slutligen har varje doktorand

tillgång till en huvudhandledare för månatliga avstämningar ihop med närhandledare. På så sätt skapas en stark triad som borgar för vetenskaplig kvalitet och framdrift.

Forskarskolan drivs på ett sätt med två doktorander från respektive företag. Avsikten med det är att båda kan söka stöd i varandras frågeställningar men också stötta och peppa eftersom forskning kan upplevas ensamt och utelämnat. Med en ”kompis” i samma sits avser strukturen ge kompletterande stöd för varandra. Dessutom finns stöd från två andra doktorander i en liknande situation från ett annat företag. Gruppen som helhet träffas regelbundet för gemensam coaching och en viktig känsla av tillhörighet.

Fortsättning framåt

Avsikten framåt är att utöka satsningen på forskarskolan. Det innebär att företag är välkomna att ansluta med doktorander som skrivs in vid någon av forskarskolans primära samarbetspartners (i dagsläget Handelshögskolan i Stockholm, Chalmers tekniska högskola och Linköpings universitet). Kontakta gärna IMITs föreståndare Martin Sköld för mer information.

Doktorandernas forskningsområden

MATHIAS forskning handlar om utmaningar för industriföretag som behöver komplettera ett traditionellt erbjudande med en ökad mängd mjukvara och uppkoppling som för att bli mer dynamiska och anpassningsbara för användarens behov. Något som skapar möjligheter till nya affärsmodeller under förutsättning att företag samverkar med nya som etablerade partners för framtiden.

MATS forskning handlar om affärsmodellinnovation i tillverkningsföretag. Digitalisering och tjänstefiering skapar både möjligheter och utmaningar. Genom att integrera produkter och tjänster, och därmed leverera ett mervärde ökas konkurrenskraften. En förutsättning är dock att företagets affärsmodell transformeras. Särskilt intressant är därför att undersöka hur företagets ledning, organisation och processer påverkas i denna transformation.

MARIE är i sin forskning intresserad av varför vi pratar om framtidens infrastruktur på ett sätt där produkterna ska lösa dagens problem och menar att genom de berättelser vi använder så formas framtiden genom nutiden. Särskilt fokus riktas mot utformningen av framtidens transportsystem. Forskningen adresserar frågor som: vad och vem utför vilka uppgifter på vilket sätt och framförallt till vilket syfte och med vilka mål?

REBECCA studerar hur införandet av artificiell intelligens påverkar organisationer. När AI system övertar eller förstärker mänskliga aktiviteter behöver arbetsflöden, processer och arbetsroller tänkas om. Men trots att förändring planeras i förväg kan oförutsedda händelser få följd effekter. Forskningen fokuserar därför på hur användandet av allt intelligentare system påverkar autonomi, ansvar och auktoritet inom organisationer.